

הצטרפות ישראל כחברה מלאה בארגון CERN

הצעה להחלטה

מחליטים,

בהמשך להמלצת הנהלת הארגון האירופאי למחקר גרעיני (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire – CERN) לצרף את ישראל כחברה מלאה בארגון, לאישור מועצת הארגון לפתוח במו"מ על הצטרפות ישראל כחברה ב-CERN, ולתשובתה החיובית של ישראל ממרץ 2011 להכנס למו"מ עפ"י כללי הארגון, ובכפוף לסיכום הנוסח ואישור סופי של החברות בארגון, מחליטים כדלקמן:

1. דמי החבר השנתיים שנקבעו למדינת ישראל על פי גודלה מוערכים בסך 15 מיליון פרנק שווייצרי והם צמודים לשיעורי הצמיחה היחסיים של ישראל מול המדינות החברות האחרות. מימון דמי החבר השנתיים יחל בשנת 2013 ויתחלק באופן הבא:

א. הוועדה לתכנון ותקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה (להלן- הוועדה) 52% מהסכום השנתי הצמוד.

ב. משרד התעשייה מסחר ותעסוקה – 17% מהסכום השנתי הצמוד;

ג. משרד המדע והטכנולוגיה – 7% מהסכום השנתי הצמוד;

ד. משרד החוץ – 7% מהסכום השנתי הצמוד;

ה. משרד ראש הממשלה – 7% מהסכום השנתי הצמוד;

ו. משרד האוצר- 10% מהסכום השנתי הצמוד.

2. כלל המשרדים והוועדה יעבירו את חלקם בסכום הכולל של דמי החבר, כפי שיקבע מדי שנה, למשרד המדע והטכנולוגיה שישלם את הסכום ישירות ל-CERN. השתתפות המשרדים והוועדה תעוגן בתקנה תקציבית ייעודית בבסיס התקציב ותותאם מדי שנה לסכום דמי החבר שיקבעו.

3. המשרדים והוועדה יעבירו את חלקם למשרד המדע והטכנולוגיה במהלך הרבעון הראשון בכל שנת תקציב, קרי עד סוף חודש מרץ. משרד שאיחר בהעברת חלקו למשרד המדע והטכנולוגיה יישא בקנסות בגין פיגור בהעברת תשלומים לארגון.

דברי הסבר

רקע כללי

אחרי שנים של מאמצים נמרצים ועיקשים, ולאחרונה אף מאבק דיפלומטי קשה, נפתחה הדלת לקבלת ישראל כחברה מן המניין ב-CERN. הדבר מהווה השג מדעי עצום, המשקף את היכולות הטמונות במיטב המדענים שלנו, ואת ההכרה ביכולות האלו מצד מדינות אירופה בפרט בתקופה זו. יש להדגיש שהחלטות על קבלת חברים חדשים ל CERN חייבות להתקבל בקונסנסוס, ועל כן הקושי היה כפול ומכופל, שהרי מדינות בודדות יכלו למנוע את קבלתנו.

המאץ ב-CERN הינו התשתית המדעית המתוחכמת, המתקדמת והיקרה ביותר בעולם, ובתור שכזו היא יחידה במינה ואין בילתה בתחום שמכונה "big science". על כן, לחברות בארגון יש משמעויות מדיניות נרחבות, מעבר לתועלות המדעיות והתעשייתיות הישירות שינבעו מכך: ישראל הופכת לחברה במועדון אקסקלוסיבי המקנה נראות, חשיפה, לגיטימציה, יוקרה ומעמד בינלאומי בלתי רגילים.

המשמעות התקציבית של דמי החבר של ישראל לארגון, בהנתן אישור סופי של מעמדה כחברה בארגון בעוד כשנתיים, מוערכת כיום בסך של כ-15 מיליון פרנק שווצרי. בכל מקרה, הסכום השנתי ישולם החל מ-2013 ויקבע בהתאם לשיעורי הצמיחה היחסיים של ישראל מול המדינות החברות האחרות.

לנוכח התועלות המדעיות והמדיניות של החברות ב-CERN, ומנגד העלות הניכרת הכרוכה במעבר למעמד חבר בארגון וחוסר הודאות באשר לתשלום בשנים הבאות, מוצע כי השותפים למימון דמי החבר יהיו אלה המשקפים את כל האספקטים הכרוכים במעבר הנ"ל: ות"ת, משרד התמ"ת, משרד המדע, משרד החוץ, משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר. השתתפות ות"ת, בשיעור 52%, אושרה על ידה בישיבתה ביום 13.4.2011.

היבטים ביצועיים

לא רלוונטי.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

ראה רקע כללי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

משרד האוצר - מתנגד.

חלופות להצעת ההחלטה

אין.

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

מדובר בחברות ישראליות בארגון המייצר את התשתית המדעית המתוחכמת, המתקדמת והיקרה ביותר בעולם, בתחום המכונה "big science". לחברות בארגון יש משמעויות מדיניות נרחבות תועלות המדעיות ותעשייתיות, והוא מכניס את ישראל למועדון אקסקלוסיבי המקנה להישגיה המדעיים נראות, ונותן לה חשיפה, לגיטימציה, יוקרה ומעמד בינלאומי בלתי רגיל.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת מצורפת.

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי שר החוץ
ועל ידי שר החינוך
ועל ידי שר המדע והטכנולוגיה

ט' בניסן התשע"א
13 באפריל 2011

היועצת המשפטית

ירושלים, ט' בניסן, התשע"א

13 באפריל 2011

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: הצטרפות ישראל כחברה מלאה בארגון הארגון האירופאי למחקר גרעיני (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire – CERN), להלן – הארגון או ארגון (CERN)

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

מוצע, בהמשך להמלצת הנהלת ארגון CERN לצרף את ישראל כחברה מלאה בארגון, לאישור מועצת הארגון לפתוח במו"מ על הצטרפות ישראל כחברה בו, ולתשובתה החיובית של ישראל ממרץ 2011 להיכנס למו"מ עפ"י כללי הארגון, ובכפוף לסיכום הנוסח ולאישור סופי של החברות בארגון, לקבוע את מקורות התקציב למימון דמי החבר השנתיים של מדינת ישראל.

בהתאם למוצע, מימון דמי החבר השנתיים (המוערכים בסך 15 מיליון פרנק שווייצרי, והצמודים לשיעורי הצמיחה היחסיים של ישראל מול המדינות החברות האחרות) יתחיל בשנת 2013 ויתחלק בין הועדה לתכנון ותקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה (להלן – הות"ת); משרד התמ"ת; משרד המדע והטכנולוגיה; משרד החוץ; משרד ראש הממשלה; ומשרד האוצר, הכל בהתאם למפורט בהצעת ההחלטה.

הות"ת אישרה, בישיבתה ביום 13.4.2011, את השתתפותה בתקציב בשיעור האמור בהצעת ההחלטה. לנוכח עצמאותה של הות"ת, מובהר כי כל שינוי בשיעורי השתתפותה כפוף לאישורה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה ביום 6.4.2011 ליועצים המשפטיים של כל המשרדים הנוגעים בדבר.

הצעת ההחלטה מתואמת עם היועצת המשפטית של המועצה להשכלה גבוהה.

מהלשכה המשפטית של משרד המדע והטכנולוגיה התקבלה התייחסות בהיבטים התקציביים. מעבר לכך, לא התקבלה התייחסות להצעת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגיש את

ההחלטה:

מאשרת, בתיאום עם הלשכות המשפטיות של משרד החוץ ומשרד החינוך, שאין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

ב ב ח כ ה ,

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית